

MANDRAČ

V znamenju vročinske sprave

(MF) Za nami so klasični pasji dnevi, ki že dolgo niso več le pasji. Dogajajo se na vseh koncih: v osmrtnicah, na prenapolnjenih senčnih terasah, v parlamentu, pred sodniki in seveda tudi na občinski ravni. Slovenijo pretresa jo škandal za škandalom, pri nas pa se je ustavil čas, pri 35 stopinjah v senci pač nikomur ni do pretirane borbenosti. Še predlaganje novega mandatarja občinske vlade je potekalo v znamenju vročinske sprave.

Pa vendar tudi po našem mestu srečujemo na hitro uspešne poslovneže, po naših ulicah se bohotijo avtomobili s stotisočmarkovskim pedigrejem, slišati je pogovore o številkah, pri katerih se ti zmeša v glavi.

Pred dnevi je mladi kopalec v morju pri San Simonu našel avtomatsko pištolo novejšje izdelave. Kaj je počela tam je težko reči, zagotovo pa ni bila na dopustu. Najverjetneje so jo prevozniki le izgubili med potjo. Ti kraji se še dobro spominjajo povojnega državnega šverca cigaret in podobnega, pa menda ja kdo ne misli, da je le naše obmejno območje pošteno do te mere, da se je odreklo te vrste zaslužka. Komisije za ugotavljanje premoženja so bile proizvod proslulega časa, v novem času pa smo vse te stvari prepustili policajem. V Izoli jih imamo vsega skupaj za prste dveh rok.

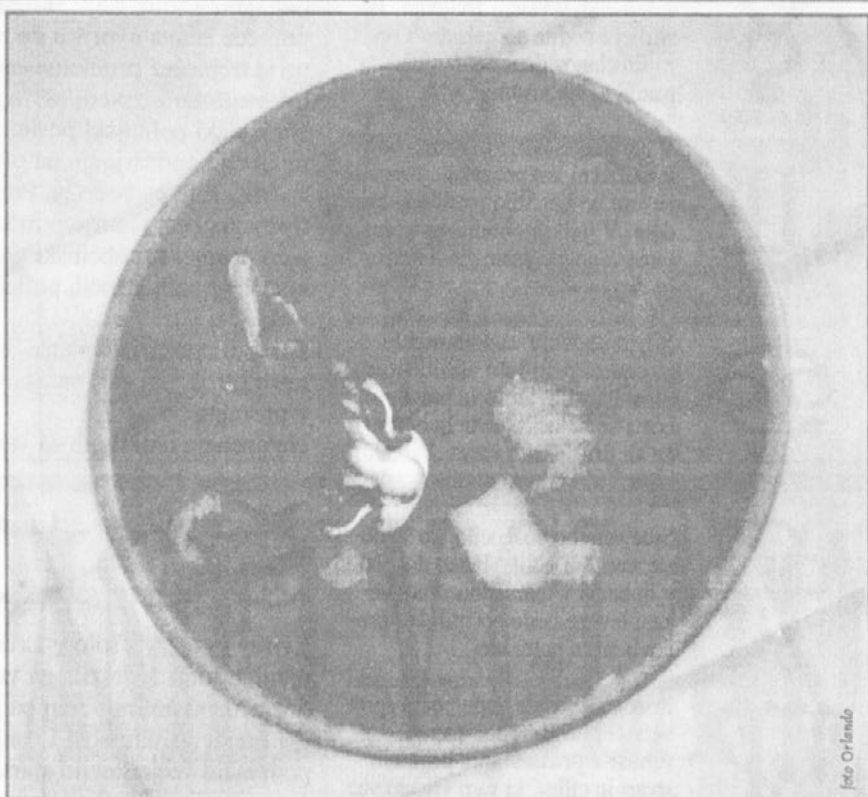

foto Orlando

poletni spomini Cukrov Gojka

Plenčičeva ulica

Če je ribiški praznik, bodo tudi ribe, bodo sardele in kalamari, bo brodet in drugi morski sadeži. Za popestritev praznika se trudi tudi ta, skoraj ugankarska razglednica na kateri večja skupina Izolskih ribičev pozira ob šivanju ribiških mrež.

Posnetek je narejen na Velikem trgu (mandrač), pritlična zidanica pa je (pred približno 100 leti) odstopila svoje mesto stanovanjski stavbi katere pritličje je srednji generaciji znano kot pivnica, mlajši pa kot Marinček.

VERJETNO NE VESTE...

...da so bili ribiči od vedno za smeh in potegavščine. Tako je iz daljnega leta 1844 shranjena prijava Vincenza Ducija, lastnika ribiške barke iz Chiogge. Na poti iz Trsta se je pred nevihto zatekel v izolsko luko. Ponoči pa so ga prebudile neznane osebe in se začele z njim pogovarjati o prodaji rib. Končalo se je tako, da so mu ribe odnesli. Oseb zaradi teme ni mogel prepoznati.

Brez komentarja urejata R.L. in G.C.

SOUVENIR RIBIČI

(DM) Ribiški praznik bo, čeprav je ribičev komaj za vzorec in še tisti so nezadovoljni, da res nimajo kaj praznovati. Kar vprašajte jih, kolikšna je njihova mesečna plača. Pa vseeno. Ribišstvo ni le industrija, je tudi neke vrste ekzotika, je dejavnost, ki je lepa za zunanjega opazovalca, je nekakšna romantika in še kaj. Zato so ribiči postali naša lokalna posebnost in Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine bi jih moral čimprej zaščititi, ne pa da se izživlja nad kamenjem v San Simonu ali s temelji Manziolijske palače.

Ribiški praznik je tako postal edini varuh ribiške tradicije Izole. To soboto in nedeljo ga bomo spet obudili k življenju in čeprav bo najboljši glasno dogajanje po drugih koncih mesta, bo najboljši ribiško v Mandraču, kjer bodo poklicni ribiči ponudili sveži ulov. In prav od tukaj naprej bi morali graditi podobo novega ribiškega praznika.

HOROSKOP

Oven
21.3 - 20.4

Želite spremeniti vsakdanje življenje in in doživeti nekaj novega. Vendar vam samo z besedami to ne bo uspelo.

Bik
21.4 - 20.5

V naslednjem tednu ne bo večjih sprememb v vašem življenju. Pozornejši bodite do nekaterih starjših članov družine. V ljubezni pazite na ljubosumje.

Dvojčka
21.5 - 20.6

V tem tednu boste nekoliko bolj impulzivni kot ponavadi. Tveganje vam bo koristilo predvsem na delu. V ljubezni bodite previdni in ne zaupajte vsem vaših težave in skrivnosti.

Rak
21.6 - 21.7

V tem obdobju vam bo uspelo srečno združiti vašo občutljivost s sposobnostjo. Hitro in pravilno boste se odločili glede ljubezenske ali družinske zadeve. Vzbudili boste radovednost okolja.

Lev
22.7 - 23.8

Srce vam bo poskočilo, ko se boste zavedali koliko lahko dosežete v ljubezni v tem tednu. Tudi vezani levi se bodo počutili kot prenovljeni in polni idej.

Devica
24.8 - 22.9

Končno se boste popolnoma sprostiti, čeprav še vedno napeti, vendar v pričakovanju prijetnih stvari in ciljev, ki vam vlivajo več optimizma.

Tehtnica
23.9 - 22.10

Mars vam še vedno povzroča glavobole. Od vas je odvisno, če boste pesimisti in živčni, ali pa se boste odločili za hitro reakcijo in pogumno napredovanje. To velja še posebej za ljubezen.

Škorpion
23.10 - 22.11

Nikar se ne prenaaglate z odločitvami, čeprav se boste čez vikend občutili močni. Ne privoščite hudobnežem zadovoljstva zaradi vaših napak.

Strelec
23.11 - 21.12

Ker ste pod močnim uplivom venere, ste deležni občudovanja. V ljubezni boste cveteli, možne so majhne nevspečnosti na delovnem področju. Vseeno boste našli izhod iz začasnih težav.

Kozorog
22.12 - 20.1

Z vašo, vsem dobro znano upornostjo in strpnostjo, boste dosegli nov cilj. Vendar vam bo manj pomenil kot takrat, ko ste si začeli trdo prizadevati za njegovo uresničitev.

Vodnar
21.1 - 19.2

Ne pričakujte, da bo partner brez besed razumel vašo spremembo počutja. Čutite, da ste nekoliko prikrajšani v vsakdanjem načinu življenja. Do večjih sprememb bo prišlo po pogovoru z družino.

Ribi
20.2 - 20.3

Premislite o svojih prejšnjih navedbah. Lahko se zgodi, da doživite, nekaj kar ste nedavno povzročili neki osebi. Če imate mirno vest, se boste končno sprostiti.

VARNO V ŠOLO

Spet se bodo odprla šolska vrata in spet bodo starši prvošolčkov in osnovnošolcev nasploh s strahom opazovali, kako njihovi naidebudni potomci odhajajo v šolo. Kajti, krenili so na prvo, dolgo, nevarno, samostojno pot, čez znana dvorišča do neznanih, še neosvojenih teritorijev. Pri tem pa je treba čez prometne ceste, po poteh brez pločnikov, po območjih brez mestne razsvetljave in tako naprej.

Na izolski policijski postaji so povedali, da so že zdaj začeli s preventivno akcijo opozarjanja na prometne nevarnosti na poti v šolo, ob samem začetku šole pa bodo na Prešernovi, Kajuhovi in Oktobrski postavili kontrolne točke z radarjem in kršilce predpisov najstrožje kaznovali. Komisiji za promet pri občinski vladi pa bodo poslali predlog za postavitev takojimenovanih ležečih policajev, ki so se na Markovcu pokazali kot izredno učinkoviti.

Posebej opozarjajo starše, naj z lastnim vzgledom prispevajo k večji varnosti otrok, saj so prav starši tisti, ki največkrat kršijo predpise o varnosti v prometu.

Natančneje o ukrepih za varnost otrok pa naslednji četrtek.

ŠOLARIJE

Križev in težav s šolo v Livadah kar noče biti konec. Občina se je ob njeni gradnji zadolžila na vseh koncih, zaradi nakupa opreme je občinski proračun skrahiral, zdaj pa prihaja tudi do organizacijskih težav. Na krajevno skupnost Livade je namreč prispelo pismo, ki ga je podpisalo večje število staršev, in v katerem zahtevajo pravočasno organizacijo oddelkov, še pred preselitvijo dela učencev na novo šolo. Na osnovni šoli Vojke Šmuc namreč načrtujejo oblikovanje oddelkov po starem, potem pa bi jih, ob dokončanju šole v Livadah (novembra) razdelili in oblikovali na novo. Podpisniki se s tem predlogom ne strinjajo in predlagajo že sedaj oblikovanje razredov, ki se bodo kasneje v celoti preselili v novo šolo.

Pojasnila ene in druge strani so na poti.

DOPOLNILO

Po objavi intervjuja z izolsko slikarko Stanko Jenko se je oglasil nekdanji župan Oskar Jogan in povedal, da v intervjuju pogrša informacijo, da je skupščina občine Izola med njegovim mandatom sprejela sklep o oblikovanju stalne zbirke del gospe Jenkove. Avtorica pogovora (Neva Zajc) je seveda vedela za ta podatek, ker pa je šlo za pogovor ob jubileju tega ni pogrevala, saj prostora za stalno zbirko v občini še niso našli.

KULT - URA

GALERIJE

ALGA: Na ogled je razstava slik in tekstila Mateje Benedetti

INSULA: Prodajna razstavanovejših del akademskih kiparjev in slikarjev, članov društva likovnih umetnikov Insula. Razstava bo odprta do septembra

KONCERTI

Svetilnik,
sobota 28. avgusta - COUNTRY FEŠTA
nedelja 29. avgusta - ALBERTO GREGORIČ

KNJIŽNICA

MATIČNA KNJIŽNICA Izola vabi k reševanju mednarodnega knjižnega kviza. Gre za pomembno kulturno in izobraževalno akcijo z veliko zabave in lepimi nagradami.

NOVA VLADA?

V predvidenem roku smo le dobili vsaj enega kandidata za mandatarja občinske vlade. Liberalno demokratska stranka je namreč skandidirala 42-letnega Davorina Adlerja, ekonomista, zaposlenega na Adriacommerce Koper. Kot smo že poročali, je bilo slišati, da bodo svoje kandidate predstavile tudi druge stranke, vendar so se (očitno glede na razmerje sil v občinski skupščini) odločile, da kandidatov ne bodo predlagali.

O kandidatu bodo razpravljali občinski poslanci na prvi seji občinske skupščine, ki bo predvidoma 16. septembra.

PAMET V GLAVO

Šlager sezone je, kajpak, tudi v našem nestu tako zelo opevani turizem. In če nekaj časa me razvoj in posledice te dejavnosti v taistem mestu malce skrbijo, saj so nekatere okoliščine vredne razmisleka.

Najprej: vsem meščanom, ki se počutijo krive, ker jim takšni in drugačni glasovi (tudi v našem časopisu) očita, da ne razumejo te dejavnosti in da niso pripravljeni potrpeti in razumeti, da je to naša rešitev, naj povem, da udi jaz ne razumem, zakaj bi v imenu nekakšnega kvazi turizma, na katerega se vseppek sklicujejo pridobitniški posamezniki, prebivalci morali ves čas lajati nekakšne odpustke vsem kršiteljem temeljnih pravil javnega reda in miru. Kajti turizem je pač ena od gospodarskih dejavnosti in kdor se z njo ukvarja ni nič manj dolžan spoštovati pravila poslovnega in civilizacijskega obnašanja kot tisti, ki se ukvarja o z drugimi dejavnostmi. Kljub temu, da smo leto 1993 proglasili za leto turizma, nikjer v Sloveniji ta branža ni dobila kakšnega izrednega statusa, s čimer je dovoljeno vse.

Dežele, ki kaj dajo na turistični razvoj, so že doumele, da je masovnemu preseljevanju narodov za vsako ceno odklenalo in da si ljudje, ki potrebujejo dober dopust kot počitek in sprostitve, želijo tudi mirnega spanca, da se izogibajo gneči, da imajo radi red in čisto okolje, svoj kotiček ob morju ali kje drugje, in da so pripravljeni odšteti ustrezen denar le za to, da zanj čimveč tega tudi dobijo. Problem hrupa, ki postaja v sodobnem svetu ena

temeljnih polucij in povzročitelj mnogih sodobnih psihofizičnih motenj, rešujejo zelo strogi predpisi, pri katerih ni nikakršnih toleranc. Seveda si mora turistično ambiciozen kraj zastaviti ustrezno strategijo, vedeti mora, kaj hoče in kaj mora storiti, če naj trži svoje naravne in kulturne danosti, koliko mora vložiti, da bo potem nekaj zaslužil na zasebni in kolektivni ravni. Kaj je storila Izola? Po videzu sodeč malo ali nič. Vse je približno, na pol, v stilu: bo že kako. Morda bo ob letošnji euforiji in velikem obisku kaj kapnilo, ob podatku, da se je v turistični blagajni iz takse nabralo komajda 40 tisoč tolarjev od pričakovanih milijonov, se mi kar milo stori. Kje so veliki denarci? V žepih spretnih posameznikov? Prav zanimivo bo ob vsej gneči in polnih lokalih ob koncu leta pogledati, koliko le-teh bo pojamrlo nad skromnim iztržkom ali celo izgubami, ki jih poznamo iz preteklosti. Nekateri si bomo septembra oddahnil, ker bomo znova dobili svoje mesto, po katerem bomo lahko hodili, ne da bi bili ves čas potisnjeni v stran, ker se vsepovsod, celo po pločnikih, brez težav in brez nadzora kopičijo avtomobili, ker bomo v mestu spet našli kakšen prazen parkirni prostor, da ne bo treba biti v prekršku, ki ga celo policija tolerira, ker najbrž drugače ne more, ker ne bomo vonjali smradu nemarno odloženih smeti in pomij, ker bomo našli kaj več kot skromen prostor za brisačo na kopališču in nekaj metrov spodobnega plavalnega prostora

ra v tem nesrečnem slovenskem morju. In vedno bolj bomo veseli jeseni, morda celo zime, ko ima mesto svojo normalno podobo, kjer je vsaj na videz dovolj prostora za vse. V katerem se bomo znova prepoznali. Kako ga vidijo in občutijo tisti, ki prihajajo k nam, je seveda drugo in nič manj pomembno vprašanje, kajti od tega je odvisno, koliko jih bo še prišlo in kdo bodo tisti, ki bodo še želeli priti. Tisti, ki kaj dajo na pravo udobje, bodo najbrž dobro premislili, in ob tem si ne gre delati iluzij. In euforije na morje za vsako ceno bo tudi v tej deželici enkrat konec. Perspektive mesta, ki v samozagledanosti ne vidi, kako mu v ne preveč čisto morje tone ugled in pa da cena na najnižjo možno, kjer je vse dobro, saj tako ali tako boljše ne more biti, pa je kaj klavrna. V tej luči se lahko že danes pripravljamo na še eno sezono podpovprečnih referenc, mesta brez kanalizacije, brez ustreznega prometnega režima, mesto za nezahtevne goste, hrupneže, dnevne na pol zastonjkarje, z neplačanimi taksami, smrdečimi ulicami, neprijaznimi in tečnimi ljudmi in kislimi nasmehi, razen tistih, ki si bodo pod pultom meli roke, ker jim bo v tem kaosu vendarle uspeli prešteti lep kupček denarja, od katerega pa jaz skupaj z večino tu živčih neturističnih davko plačevalcev ne bomo imeli nič, ker bo občinska blagajna spet prazna. Hvala lepa za tak turizem. Zato pravim: pamet v roke!

Neva Zajc

Izvršni svet

Skupščine občine Izola razpisuje

JAVNO DRAŽBO

za prodajo nenaseljene, delno porušene stanovanjske hiše v Baredih št. 7, ki stoji na stavbni parceli št. 1124 k.o. Izola. Tlorisna površina objekta je 94 m². Izklicna cena je 923.433,46 tolarjev. Na zdraženo ceno plača kupec prometni davek.

Na dražbi ima pod enakimi pogoji prednost dosedanji uporabnik objekta in okoliških kmetijskih zemljišč. Kupec, ki bi uspel na dražbi, je dolžan povrniti dosedanjemu uporabniku vložena sredstva v objekt.

Pred začetkom dražbe morajo dražitelji plačati 10 % varščino na izklicno ceno, in to na žiro račun: Občina Izola, Zavod za planiranje, urbanizem, stanovanjske in gradbene zadeve – sredstva za kmetijsko dejavnost, št.

51430–637–3020722.

Dražba bo 07. septembra 1993 s pričetkom ob 09.00 uri v prostorih Izvršnega sveta Skupščine občine Izola, Kidričevo nab. št. 8.

Podrobnejše informacije o pogojih prodaje nepremičnine dobijo interesi na Sekretariatu za občo upravo občine Izola, Kidričevo nab. št. 8, soba št. 14.

Št.: 466–53/93

Izola, 16. avgusta 1993

Predsednik
JOŽE ČERNELIČ

Mnenja, pripombe in pobude na osnutek odloka o zazidalnem načrtu za območje med Prešernovo cesto in Drevoredom 1. maja

Spodaj podpisani občani, ki živimo na območju, ki ga obravnava predlagani osnutek Zazidalnega načrta, izjavljamo, da je potrebno osnutek ponovno pretehtati in domisliti, preden se ga predloži skupščini v obravnavo in sprejetje.

Zazidalni načrt (ZN) je bil povzet po prvonačrtovanem natečajnem elaboratu in naj bi bil dopolnjen tudi glede na pripombe občanov z prve javne obravnave v letu 92, na kateri smo občani zastopali naslednja stališča:

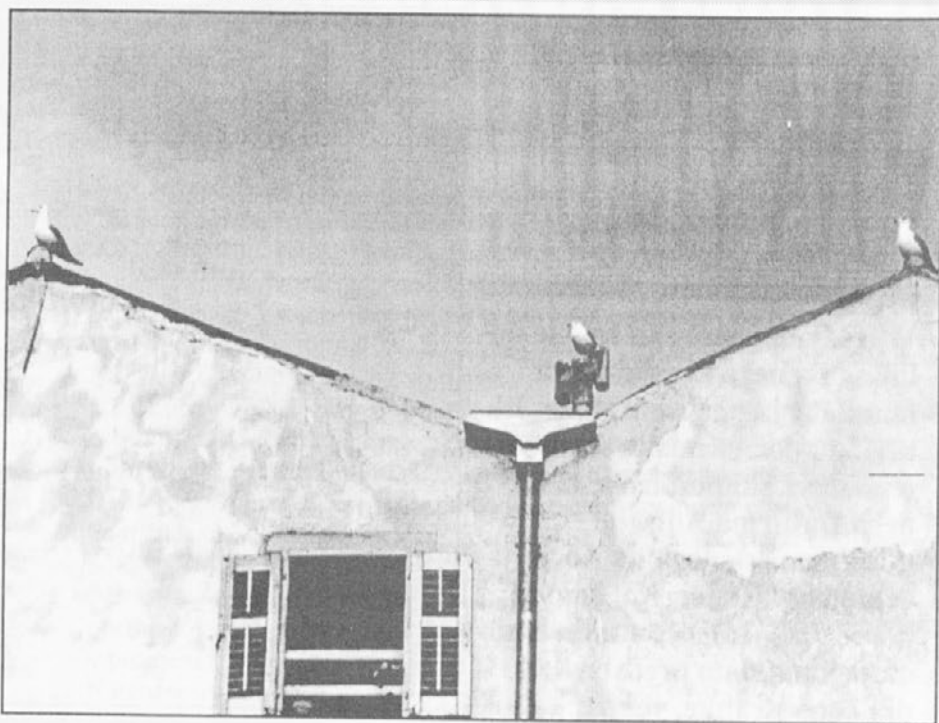
1. Glede novih 20.100 m² pozidanih površin oz. novih predvidenih 345 stanovanj v območju med Livadami in starim mestom smo bili mnenja:

– da naravni prirastek izolskega prebivalstva že več kot deset let upada (od leta 1981) in tako ne opravičuje in ne pogojuje gradnje povsem novih 300 stanovanj.

– da je v Izoli (po zadnjem popisu) več stanovanj kot gospodinjstev.

– da novih delovnih mest v Izoli ni, torej je tudi priseljevanje novih ljudi na to območje vprašljivo, ter s tem v zvezi nova stanovanja.

Ostane domneva, da je novih 345 stanovanj namenjeno predvsem za prodajo na prostem trgu, kar pomeni, da bi ta novozgrajena stanovanja kupili v glavnem NE–Izolani, torej ljudje iz notranjosti države, v mnogih primerih predvsem za svoje drugo stanovanje. Mnoga bi bila namenjena za oddajo turistom. Mnenje občanov na prvi javni obravnavi ni bilo upoštevano, saj osnutek predloga ZN še vedno načrtuje na tem območju 300 novih stanovanjskih enot.

K JAVNI RAZPRAVI

Zato ponovno predlagamo:

Območje med Prešernovo, Leninovo in Kosovo ulico naj postopoma postane park, skozi katerega bi vodile peš poti v smeri Livade – Staro mesto. Park, pogozden z avtohtonimi rastlinjem, opremljen s klopmi, vodometi, primernimi igrišči, bi služil za oddih in rekreacijo številnim prebivalcem blokovskih Livad, bil bi smisel na zelena vmesna cona med dvema različnima deloma mesta, bil bi v skladu z veljavnim Družbenim planom občine Izola, ki za ta del mesta predvideva, da morajo prostorski izvedbeni akti zagotavljati med drugim tudi ohranjanje obstoječih zelenih površin in ne nazadnje, park bil bi dokaz, da si znamo tudi prebivalci mesta Izole ustvariti človeku primerno bivalno okolje, zase in za prihodnje generacije.

2. Glede novih parkirnih mest (PM) v območju, predlaganih v ZN smo podpisani občani sledečega mnenja: :F7 Prvotni zazidalni načrt pred prvo javno obravnavo je predvideval naslednje število novih parkirnih mest:

96 PM Ob ul. Okt. revolucije 56 PM Med ul. Okt. revolucijo in Postojnsko 400 PM med Leninovo in Kosovo

Skupaj 552 novih parkirnih mest.

Po prvi javni obravnavi, na kateri smo občani izrazili vprašljivost tako velikega števila novih parkirnih mest na tem območju je prišlo v novem, dopolnjenem ZN do sprememb in sicer se je število parkirnih mest povečalo z 552 na 812:

119 PM ob ul. Okt. revolucije 64 PM med ul. Okt. revolucije in postojnsko 620 PM med Leninovo in Kosovo

Občani se sprašujemo od kod nenadoma tolikšna potreba po novih parkirnih mestih na tem območju.

3. Glede rušitve obstoječih hiš.

Stanovanci, živeči v ulici Okt. revolucije (št. 4, 6, 8, 11, 13...), v Kosovi in Leninovi ulici, podajamo ob problematiki bodočega urejanja prostora na katerem nekateri živimo že 40 let in več in ob predlogih lastne vizije prihodnosti našega dosedanega bivalnega prostora, naslednjo izjavo:

V vedno večji želji investitorjev po gradnji v obalnem pasu je že nekaj delov (predvsem

najlepših delov) Izolske površine postalo odtujeno občani mesta. O tem je bilo že veliko napisanega, toda kljub vsem mnenjem in opozarjanjem ljudi, ki živijo na tem prostoru, se trend pozidavanja nadaljuje.

Problem stanovalcev, ki ga zajema predlagani ZN je predvsem ta, da se njihov glas na javnih razpravah ne sliši oz. se presliši, nakar se v imenu napredka in stroke (mimo vseh mnenj občana) po Uradnem listu odpre zeleno luč za nadaljne posege v prostor. Tako se lahko zgodi, da ta pogoltna še zadnje zelene površine v tistem delu Izole, ki loči stari del mesta z novimi Livadami. V imenu zelo vprašljivega napredka in morda kratkovidnih računov bi tako asfalt (800 novih parkirniš) in beton (300 novih stanovanjskih enot) nadalje spremenilo prostor, ki je ostal na srečo še zelen oz. nepozidan.

Že na prvi javni obravnavi je bila izražena želja in pobuda stanovalcev hiš, ki jih novi predlagani ZN predvideva za rušenje, da bi le ti pridobili možnost odkupa teh objektov, nakar bi stanovalci v lastni inicijativi adaptirali te objekte, s katerimi bi občani, s tem pa tudi Občina sama, pridobila novo bivalno kvaliteto. V tem primeru bi bilo poglavito to, da bi ljudje, zakoniti občani Izole, lahko še naprej živeli na prostoru, na katerem so živeli do zdaj, kar bi bilo v skladu z najosnovnejšimi zakoni bivanja. :F7 Na prvi javni obravnavi ZN smo občani javno izrazili skupno mnenje in prepričanje, da je mogoče obstoječe hiše prav tako lepo urediti (gotovo pa še lepše, bolj naravno in v večjem skladu z danim okoljem) kot bi to uredila povsem nova gradnja tujega investitorja. Tudi bolj racionalna bi bila rešitev individualnih adaptacij in dograjevanj, saj so objekti (razen nekaterih izjem) povsem bivalni. V predlagani rešitvi bi se tudi ohranil ves zeleni karakter tega dela mesta, ki dela kraj prijazen in nara ven.

Glede na vse našete pripombe, mnenja in pobude podpisniki te javne in predvsem dobronamerne kritike predlagamo, da se osnutek odloka o Zazidalnem načrtu dodatno premotri, domisli in dopolni, preden gre le–ta v dokončno delegatsko presojo in sprejetje.

Izola, 23.8.92

sledijo podpisi

ŠOLA S POMOLA

Izolsko šolstvo ima svojo preteklost, nič kaj rožnato sedanjost in pa seveda dokaj negotovo prihodnost. Od velikih želja se uresničujejo drobtinice (nova šola – miniatarka v Livadah), načrtuje se velikopotezni projekt tretje univerze na izolskem teritoriju, med tem pa učenci in učitelji na Osnovni šoli Vojke Šmuc še naprej dokazujejo, da je nemogoče mogoče. Sicer pa kaj bi se sekirali za tistih dva tisoč otroških glav; bodo že preživeli teh osem (po novem deset) let v največji izolski konzervi, potem pa jih večina čaka karjola ... pravijo zlobni jeziki. Manj zlobni pravijo, da ni tako hudo, saj ima vsak državljan Slovenije kakega strica ali teto, pa ni vrag, da se ne bi tudi vnaprej malce pogledalo skozi prste.

Naj bo tako ali drugače, šola je bila in bo. Pred leti mi je šolska knjižničarka Marija Štrumelj posredovala nekaj izvlečkov iz kronik zgodovine izolskega šolstva (podatke je zbiral tudi prof. Peter Dodič), ki dokazujejo, da se je šolska tehničnica tudi v preteklosti nagibala v eno ali v drugo skrajnost. Tako je npr. v neki koprski listini zapisano, da je bila v Izoli že 1186. leta stolna šola pod vodstvom oglejskih patriarhinj. Ker pa so bile potrebe večje in ker so Benečani potrebovali tudi učitelje, ki bi učili gospodarske vede, so začeli najemati domače učitelje. Tako je bil med prvimi domačimi učitelji neki Petrus magister schoolae, ki je že leta 1210 učil pri izolskih meščanih. Po zapiskih so takratni učitelji prejeli letno plačo v višini 60 ducatov kar je bil za tedanje čase nadvse soliden zaslužek (verjetno bi se zelo prilegel tudi današnjim učiteljem, pa še stavkati jim ne bi bilo treba ...).

ZAČETKI DVOJEZIČNOSTI

V 16. stoletju so se začele razvijati šole po cerkvah in to je bil nekakšen začetek dvojezičnosti, saj so učitelji morali obvladati tako deželni (slovenski) kot uradni (italijanski) jezik. Koprski rojak vergerij (Vergerio) je bil prvi šolski pedagog v naših krajih, ki je zahteval, da obravnavajo vsakega učenca kot individualno osebnost in ne zgolj kot zaporedno številko v šolskem imeniku.

Ko je leta 1805 izšel zakon, da mora biti osnovna šola v vsaki župniji, otroci pa obvezni šolarji le v oddaljenosti pol ure hoda, je bilo več kot polovica otrok nepismenih. Pri manjkalovali je tudi učiteljev, ker so bili le-ti slabše plačani od fevdalnega gospoda. Z zemeljsko odvezo leta 1848 se je položaj učiteljstva še poslabšal in postal v celoti odvisen od cerkvenih dostojanstvenikov ter občinskih veljakov. Že zelo zgodaj so imeli šolo tudi na izolskem podeželju, najprej v

Del kolektiva pred poslopjem novozgrajene šole (1957)

Kortah. V zapiskih je zabeleženo, da je tamkaj leta 1820 učil neki domačin. Po splošni odredbi avstroogrske oblasti z dne 6. 12. 1774 so namreč morali učiti domače otroke v slovenskem jeziku, kar pa seveda ni prišlo v poštev v Izoli, kjer je bilo avtohtono prebivalstvo italijansko. Tako dejansko vse do leta 1945 v Izoli nikoli ni bilo slovenske šole. Kljub temu, da je bil leta 1868 sprejet zakon o splošnem osemletnem obveznem šolanju, so le-to skrajšali na pet oziroma šestletno obveznost v Istri, Gorici in na Gradiščanskem. Vzrok pa je bil zopet že kar kronično pomanjkanje učiteljev.

Redkim slovenskim učiteljem pa so delo otežkočali še italijanski kolegi, ki so se združevali v organizacije Pro Patria oz. v zloglasno Lego nazionale. Kljub temu pa so domači učitelji do konca I. svetovne vojne na podeželju govorili in učili slovensko. Velik pobornik in zagovornik slovenske šole je bil skorajda legendarni učitelj Orel, ki je služboval in je tudi pokopan v Kortah. Po končani I. svetovni vojni je Lega nazionale, ki je imela v Izoli močne postojanke, s pomočjo uradnih predpisov načrtno dušila slovensko besedo. Najprej so jo izpodrinili iz šol, nato pa tudi iz cerkve in tako je bila slovenska beseda polnih 25 let prepovedana. Šola je torej na podeželju postala poligon za raznorodovanje. Neki italijanski profašistični politik je v tistih časih zapisal: Stari in odrasli so dokončno Slovenci. Naše delo bi moglo biti uspešno le med mladimi in najmlajšimi. S tem namenom so po vseh večjih vaseh zgradili šole in otroške vrtnice. Slovenske učitelje, v kolikor jih je še kaj bilo, so preselili v južno Italijo, mnoge pozaprl, nekateri pa so se zatekli v matično domovino.

Kljub brezizhodni situaciji so nekateri posamezniki samozavestno kljubovali neugodnim razmeram. Eden izmed takih je bil slovenski poslanec dr. Besednjak, ki je svoj credo formuliral takole: Ko bodo vse naše šole pozaprl in učitelje odstavili, se bo vsaka slovenska družina spremenila v šolo in vsi starši bodo postali učitelji, ki bodo

prenašali iz roda v rod naš jezik in narodno zavest. Zakoni držav se spreminjajo, narodi pa žive večno. Začeli so torej delovati obrambni mehanizmi zatirane manjšine, kakršna je bila tedaj slovenska narodnostna skupnost v Izoli in ostalih obalnih mestih, oziroma v bližnjem mestnem zaledju. Politične razmere po drugi svetovni vojni pa so stvari postavile na glavo, saj je množično priseljevanje Slovencev in prav tako množični eksodus Italijanov diametralno spremenil demografsko podobo obalnih mest v katerih danes živi le še peščica Italijanov, ki pa skrbno negujejo svojo kulturo in tradicijo.

SCUOLA IN ŠOLA

Če se še nekoliko povrnemo v obdobje neposredno po koncu II. svetovne vojne ne moremo spregledati zabeležke Elke Kemprle, prve slovenske učiteljice, ki je v kroniko izolske šole zapisala: Petindvajsetletno zatiranje je okrnilo slovenski jezik. Šele sedaj po osvoboditvi se začne dramiti slovenska duša.

Prebujanje povojnega izolskega šolstva je bila sicer skromnega obsega a nadvse pomembna, tako v samem mestu kot tudi v njegovem zaledju. V šolski kroniki je za šolsko leto 1945/546 zapisano naslednje:

25. septembra 1945 so se odprla vrata šole slovenskim otrokom. Prvi razred teh otrok je gostoval v pritličju italijanske osnovne šole, zgrajene leta 1898. da bi lahko imeli slovenski pouk, je eden izmed najbolj zavednih izolskih delavcev Jože Bržan skupaj z učiteljico popisoval slovenske otroke. Vpis v slovensko šolo je bil prostovoljen. Vpisalo se je 72 otrok, v Baredih 64, na Maliji pa 50. Dodatno je Elka Kempler vodila še tečaj za slovenske učitelje v Šaletu, na Maliji in v Baredih pa so odprli večerno šolo za odrasle. Po vseh svojih močeh so učitelji slušateljem vlivali učenost slovenskega jezika in pravič praznovali Prešernov dan.

V naslednjem šolskem letu je število otrok v izolski šoli naraslo na 82, pouk pa je potekal v treh oddelkih. Iz šolske kronike zve-

mo, da se slovenska beseda v morju italijanskega jeziča že tudi sliši, otroci pa prvič praznujejo pionirski dan.

Tretje šolsko leto (1947/48) so se slovenski šolarji preselili v sto let staro stavbo v Verdijevi ulici, kjer so imeli dve učilnici, poučevali pa so jih že v šestih oddelkih. Pomemben dogodek beležimo 5. oktobra 1947, ko so slovenski učitelji ustanovili tudi Slovensko prosvetno društvo. Podobna prosvetna društva pa so že isto leto organizirali tudi v okoliških vaseh. To je dejansko pomenilo, da je vsak izmed takratnih učiteljev prevzel poleg svojih šolskih obveznosti še dodatno kulturno prosvetno dejavnost z občani oziroma vaščani. Rezultat njihovega zagnanega dela je bila prva slovenska javna prireditev v dvorani tovarne Ampeleia, januarja 1948. V šolskem letu 1948/49 je bila zgrajena nova štirirazredna šola ob Prešernovi cesti. To se je dogajalo v burnih povojnih časih, ko je bila družbeno-politična situacija zaradi kominformbiroja izredno napeta, kar je med drugim vplivalo tudi na dokaj množičen eksodus Italijanov iz Izole. V tistih časih je bilo nasploh težko učiti in kar koli organizirati. Zanimivo pa je dejstvo, da so prav v tem šolskem letu poslali prvih 30 izolskih otrok v klonijo v bratske republike Jugoslavije. Bil je namreč čas, ko je oblast želela okrepiti bratstvo in enotnost med jugoslovanskimi narodi, umetno tvorbo, ki nikoli ni povsem zaživela, čeprav je Titov komunistični režim vrsto let prepričeval množice, da je to edina prava pot v srečno in svetlo prihodnost.

Do sedaj so doma govorili italijansko, sedaj poskušajo slovenski, je v šolskem letu 1949/50 zapisala v kroniko Kempelje Sonja. V tem letu so prvi učenci iz izolske osnovne šole nadaljevali šolanje na srednjih šolah v Kopru. Življenjski standard se je začel dvigati, v Kopru so priredili 1. gospodarsko razstavo Slovenskega Primorja. V šolski kroniki zasledimo naslednje pomembne podatke: Med italijansko in našo narodnostjo je vedno večje sožitje. Pričenjamo skupne proslave z italijansko šolo. Radio Koper je začel 6. junija 1949 predvajati tudi dnevni program v slovenskem jeziku.

Naš učitelj Šturm Janko je prevzel to oddajo. Pri splošni bolnici v Izoli odprejo enoletno bolnišniško šolo, kjer poučujejo naši učitelji,

prav tako pa vodijo tečaj italijanskega jezika za jugoslovanske oficirje.

V šolskem letu 1950/51 so v koprskem okraju začele nastajati prve osemletke. Z žalostjo se spominjam tistih dni, ko so v koprskem okraju nastajale prve osemletke, tudi v Kortah, kjer je bilo 72 otrok, pri nas v Izoli pa je nismo odprli je resignirano ugovarjala tedanja upraviteljica Slavka Legiša. Otroci so se prešolali na koprške srednje šole in tako so imeli tega leta v izolski šoli samo štiri razrede. Toda bilo je to lepo obdobje. Nasploh je bilo kulturno-prosvetno delo zelo živahno in šolniki so bili tesno povezani med seboj ter z dijaki koprške gimnazije. Pripravili so tudi marčevsko manifestacijo, ker so se bližale volitve delavskih svetov, 9. maja pa so pričakali Titovo štafeto.

KULTURA IN PROSVETA, NAŠA

V šolski kroniki za leto 1951/52 je zapisano, da je še zmeraj malo vpisanih otrok. Časi so zelo nemirni. Italijanski učitelji so pobegnili, zato so prišli novi iz Jugoslavije. Nadaljuje se povezovanje z italijansko šolo. Sprejet je bil odlok o obveznem šolanju slovenskih otrok v slovenski šoli. Še zmeraj potekajo prizadevanja za otroke slovenskih staršev, ki so bili v italijanski šoli. Tega leta odide iz Izole jugoslovanska vojska.

Skromni podatki za leto 1952/53 povedo, da se prepisujejo slovenski otroci iz italijanske osnovne šole. Vidni so prvi uspehi na kulturnem področju. Odprta je bila prva slovenska ljudska knjižnica, ki jo vodi prizadevni FRANJO SORNIK (prvi upravitelj knjižnice).

Tudi pevski zbor žanje prve uspehe.

V šolskem letu 1953/54 je življenje potekalo v zelo napetem vzdušju demonstracij in protestov (8. oktober, 4. in 5. november 1953) proti zahtevam tedanje italijanske politike po ozemlju Istre. Na šoli so poučevali 94 otrok. Učenci in učitelji so se dostojno poklonili prekopi štirih izolskih partizanov in tako dokazovali, da spoštujejo tudi italijanske borce za svobodo. Za 1. maj so priredili svečano akademijo, prvič pa so praznovali tudi občinski praznik 11. julij.

@ivljenje v šolskem letu 1954/55 je bilo zelo razgibano. V tem letu je zopet mnogo domačinov odšlo v Italijo, v Izolo pa so se priselili novi prebivalci iz raznih krajev Slo-

venije. Spremenjena demografska struktura prebivalstva je vplivala na številne spremembe, ki pa žal niso vedno prinašale optimalnih rezultatov. Skratka: drugi ljudje, druge navade in težko prilagajanje novemu okolju. Otrok je bilo vedno več. Od začetnega števila 125 vpisanih šoloobveznih otrok se je število povzpelo na 205 učencev. Tako so začele nastajati paralelke. V mestu in okoliških vaseh so začeli odpirati gospodarske nadaljevalne šole.

Leta 1955 se je nižja gimnazija iz Kort preselila v Izolo, v stavbo italijanske osnovne šole. V šolskem letu 1955/56 sta tako nastali dve osnovni šoli s po 400 učenci. Začeli so prihajati novi učitelji, pojavili so se problemi stanovanj za učitelje. Ustanovili so tudi vaješko šolo. Čeprav je bilo delo učiteljev težko in razdrobljeno, so le-ti uspešno opravljali tudi izvenšolsko dejavnost. Meningitis, ki se je to leto pojavil v mestu in okolici, je opozoril, da je potrebno nemudoma poskrbeti za higieno mesta. Pričeli so urejevati kanalizacijo, pri čemer se je izkazal tudi tov. Humar, ki je bil sicer tedaj občinski referent za prosveto.

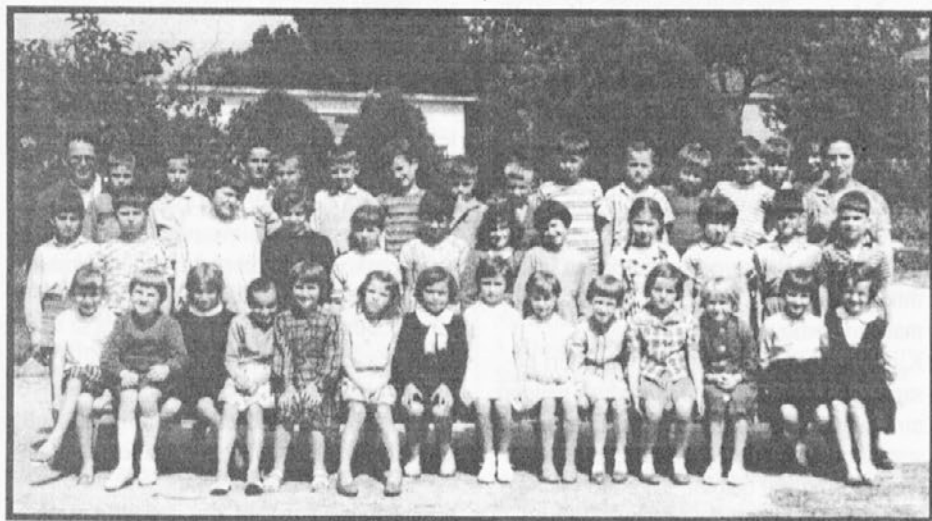
NAČRTI ZA NOVO ŠOLO

V šolskem letu 1956/57 so začeli poučevati po novem učnem načrtu do 3. razreda, ostale razrede pa po načrtu za nižje gimnazije. Da bi pravilneje razporedili otroke po šolah je trčlanska komisija v sestavi: BOLJE JOŽE, ČELHAR CIRIL in BRECELJ MILKA začela določevati šolski okoliš. Potrebe po šolskih prostorih so bile iz dneva v dan večje, zato so pristopili k izdelavi načrta na nadzidavo šole ob Prešernovi cesti. To delo je vodil tov. HUMAR JERNEJ. V izolskem zaledju so ukinili enoletno šolo na Baredih in Maliji, ke rje število otrok padlo pod 20 učencev. Osnovna šola v Kortah je bila samostojna petrazrednica. Z namenom, da bi poskrbeli za bolj zdravo prehrano otrok, pa so v izolski šoli odprli mlečno kuhinjo. Šoloobvezni otroci so se v šolskem letu 1957/58 že vpisovali po šolskih okoliših. Šola je bila povsod prisotna. Ni je bilo dejavnosti, kjer ne bi sodelovali izolski učitelji in učenci. Ustanovili so prva društva: TVD Partizan, Veslaški klub, Strelsko družino, Jadralni klub, mladinsko sekcijo Svoboda (veliko zaslug pri tem je imel tudi Franjo Sornik, prvi slovenski knjižničar in kulturni delavec). Poleg tega so odprli tudi Pionirski dom, kjer se je uveljavil modelarski krožek, pri katerem so veliko pomagali sodelavci iz Mehanotehnike. Pomembno priznanje kolektivu II. osnovne šole je bilo, da so postali hospitacijska šola v okraju.

DVOJEZIČNOST V ŠOLI

V letu 1958/59 je bila za poglobljanje sožitja pomembna uvedba italijanskega jezika v slovensko šolo in slovenskega jezika v italijansko šolo. Prvič so morali uvesti dvojezični pouk. Prva pevka revija v Kopru je ob sodelovanju izolanov pokazala uspešno izvenšolsko dejavnost.

Poleg rednega dela in izvenšolskih dejavnosti so učitelji v letu 1959/60 veliko časa posvečali novoustanovljeni večerni ekonomski

1. razred z razredničarko Milko Breclj (1961)

šoli in pa tečaj tujih jezikov, kar bi lahko označili kot zametek Delavske univerze.

Troizmenski pouk, ki so ga moali uvesti zaradi številčnosti učencev je v šolskem letu 1960/61 nakazal potrebo po dograditvi šolskega centra. Vsem težavam navkljub se je poleg ostalih interesnih dejavnosti rodil še literarni krožek, ki ga je uspešno vodila tov. ČEBRON MILKA. Veliko razprav so že takrat posvečali tudi opisnemu ocenjevanju, da bi znanje otrok pravilno (pravično) ovrednotili.

Ker je tudi italijanska šola močno občutila pomanjkanje učilnic, so v letu 1961/62 začeli graditi drugo stavbo za potrebe slovenske osnovne šole. Učenci so bili razvrščeni ali bolje rečeno razpršeni po vseh poslopjih v Izoli, kjer je bilo sploh mogoče poučevati (npr. Kulturni dom, Vajeniška šola). Poučevali so v treh izmenah, pa vendar je šolsko delo potekalo dokaj normalno. V semih in osmih razredih so pričeli poučevati tudi družbeno-ekonomsko vzgojo – predhodnico družbeno-moralne vzgoje. Ko so dograjevali šolo je postal tov. HUMAR pomočnik ravnatelja in je v glavnem skrbel za gradnjo.

V naslednjem šolskem letu (1962/63) sta se obe osnovni šoli združili, namreč I. osnovna šola, ki je bila prej nižja gimnazija v Kortah in II. osnovna šola ob Prešernovi cesti. Tako se je v dveh šolskih stavbah znašlo kar 1261 otrok in to je bil zametek šolskega mravljišča ali ribje konzerve kot so kasneje domačini poimenovali izolsko slovensko osnovno šolo. V učni proces je bil tedaj uveden tudi skupinski pouk, žal pa je zelo primanjkovalo učil, kar je nedvomno vplivalo na kvaliteto učnega procesa.

V letu 1963/64 je osnovna šola v Kortah postala podružnična šola osnovne šole v Izoli. Začeli so uvajati delo z učbenikom, ki naj bi širilo otrokovo obzorje, naslednje leto pa se je uveljavil tudi kabinetni pouk in dejavnost v šolskih krožkih.

Leta 1965 je SO Izola sprejela sklep, da se slovenska šola v Izoli poimenuje po tržaški rojakinji Vojki Šmucovi, padli borki 3. pekomorske udarne brigade. Tega leta so na šoli ustanovili pedagoški svet in uvedli tekmovanje za bralno značko, začela pa je delovati tudi šolska zobna ambulanta. Nasploh je bilo leto 1965/66 zelo obetavno. Šolski klub OZN je denimo tako marljivo deloval, da ga je obiskal celo tedanji generalni tajnik OZN. To je bila velika čast za izolsko mladino, za ustanovo in seveda za mentorico, tov. NADO MORATO. Osnovan je bil tudi filmski klub ZARJA, ki ga je že od samega začetka vodil tov. KONI STEINBAHER. Prav tako velja omeniti, da sta bila v tem obdobju na šolo sprejeta prvi psiholog in knjižničar, dodatne pomoči pri vzgoji in izobraževanju.

V šolskem letu 1966/67 so z namenom, da bi pospešili vzgojno-izobraževalno delo, ustanovili Pedagoški svet. Organizirali so prvo tekmovanje za Kosovelovo bralno značko, ki ga je uspešno vodila tov. ČEBRON MILKA in to je bila dejansko promocija še ene izvenšolske dejavnosti izolskih učencev. V naslednjem letu so veliko

2. razred z učiteljem Ferlugo in razredničarko Brecljevo (1962)

pozornosti posvetili skrbi za zdravje otrok, ter uredili prostor za zobno ambulanto, Zdravstveni dom pa je poskrbel za šolskega zobozdravnika. Filmski krožek je prejel prva priznanja.

ŠOLA VELIKANKA

V šolskem letu 1968/69 je delo potekalo dokaj umirjeno, čeprav je bilo na šoli kar 1400 otrok. Za najbolj nadarjene so uvedli še dodatni pouk, šola pa se je povezala tudi s slovenskimi učitelji na Tržaškem in Goriškem. Okrepilo se je sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami. Šola organizira pohod in partizanski mitin er likovno razstavo na temo 25. letnica Istrskega odreda. Tega leta proslavijo tudi 25. obletnico smrti Vojke Šmuc in ji v avli šole odkrijejo marmorni doprni kip (delo akad. kiparja Antona Sigulina iz Trsta). Tudi naslednje leto Pedagoški svet žanje konkretne uspehe. Organizirana predavanja za starše postanejo stalna praksa. Leta 1970/71 šolska kronika beleži prehod na petdnevni delovni teden in temu primerno na šoli uskladijo učnovzgojni proces.

V šolskem letu 1971/72 je veliko preglastic povzročila uvedba nove matematike v I. razrede osnovne šole. To je zelo zaposlilo učitelje, nič manj pa tudi starše. Na posebnih urah so tudi starše seznanjali z načinom učenja nove matematike, saj je le-ta marsikateremu učencu postala najtežji učni predmet.

Z ašolsko leto 1972/73 je bila zlasti pomembna okrepljena šolska zdravstvena služba, ker so odprli delovno mesto za zdravnika. Poleg tega so zaposlili še logope, pri vzgoji otrok pa so pomagali še pedagog, psiholog in socialni delavec.

Zdravstvena in šolska svetovalna služba sta se tako dokončno oblikovali. Na šolo so prvič prišli hospitirant praktikanti s Pedagoške akademije, odprli pa so tudi prve oddelke za podaljšano bivanje v šoli. Organizirajo tudi prvo likovno razstavo izolskih učencev, na kateri sta največ uspehov požela BORIS BENČIČ in KRAMPF BORIS. Razstavo je dopolnila tudi prva razstava knjig na temo od kmečkih uporov do NOB. Tudi šolnike so 27. marca 1974 leta razburili in pretresli protesti oz. italijanske ozemeljske težnje po Istri, vendar so mirno nadaljevali delo ter

pripravili protestno manifestacijo, s katero so želeli dokazati, da je Istra tudi slovenska. Filmski krožek Zarja si je tega let aprislužil prvi Grand prix, kar je učiteljem vtilo novih moči, da so se še bolj zagnano posvetili izvenšolskim dejavnostim.

Da je prostorska stiska še vedno aktualna so se na izolski šoli ponovno spomnili v šolskem letu 1974/75 ko je bil tudi izveden referendum za gradnjo novega šolskega objekta. V tem letu so tudi praznovali 30-letnico smrti Vojke Šmuc ter 28. novembra odprli razstavo o 3. pekomorski udarni brigadi, učenci pa so izdali prvo številko šolskega glasila Prvi koraki. Izvenšolsko dejavnost so obogatili z zametki prvega dramskega krožka. To je bilo tudi obdobje ko so se na veliko ustanavljali SIS-i (samoupravne interesne skupnosti), postavljen je bil emeljni kamen za novo bolnico nad Izolo. Mesto samo, je po mnenju tedanjeg aobčinskega vodstva pridobilo nekaj izjemno pomembnega – Ladjedelnico 2. oktober. Začelo se je torej obkoljevanje mesta, ki je polagoma začelo izgubljati svojo polotoško identiteto in se vse bolj spreminjati v konglomerat zgrešenih gospodarskih investicij.

CELODNEVNA ŠOLA KORTE

Delo je v šolskem letu 1976/77 potekalo po ustaljenih tirnicah. Kronika beleži tudi pomemben dogodek – v Kortah (Dvorih) so odprli novo celodnevno šolo. Vse skrbi kako bo potekalo delo v celodnevni šoli so bile odveč. Učenci so namreč že po nekaj tednih izjavili, da jim je v šoli lepše kot doma. Tudi starši so se hitro vživeli v ta šolski proces in so bili z njim večinoma zadovoljni.

Potreba po izmenjavi izkušenj in po povratni informaciji je izolske šolnike spodbudila k iskanju novih vezi in poznanstev. To se je tudi uresničilo ko sta mesti Izola in Tolentino navezali tesne stike in postali pobrateni mesti, šolniki pa so v šolskem letu 1977/78 spoznali italijanske kolege in se seznanili z njihovo šolsko problematiko. Tudi v tem letu so obogatili svojo izvenšolsko dejavnost, tokrat s folklornim krožkom.

Zaradi slabe funkcionalnosti šole v Izoli, so v šolskem letu 1978/79 začeli adaptirati šolske stavbe in adaptacijo končali v letu

1979 s slovesnostjo na dan državnega praznika 29. novembra. Počastili so tudi 35. obletnico Vojkine smrti s prireditvijo, pri kateri so sodelovali tudi učenci italijanske šole, glasbene šole in pevski zbor koprške gimnazije. Pouk je bil sicer v tem letu zelo otežkočen in seveda nekoliko okrnjen, saj je učni proces dejansko potekal na gradbišču.

ŠOLA TUDI V LIVADE

Videti je bilo, da so s šolskim letom 1979/80 rešeni prostorski problemi izolske osnovne šole. Tedaj so namreč v kroniko zapisali:

Končno imamo modernizirano šolo. Slovesno proslavimo otvoritev adaptirane šole. Zagnanost za izvenšolsko dejavnost je še večja. Končno dobi tudi knjižnica svoj prostor. Začneta delovati filatelistični in lutkovni krožek. Za vsa prizadevanja, da bi šola postala središče kulturno-prosvetnega življenja v mestu in za vzgojno-izobraževalno delo je bila šola podeljena plaketa 27. april. Leta 1981 se je osnov-

na šola Vojka Šmuc pobratila z osnovno šolo Narodnih herojev iz Knina. Listino pobratenja sta 27. novembra podpisala oba tedanja ravnatelja, NADA PRINČIČ in Nikola Blitva. Ob tej priložnosti so v spominskem parku pred izolsko šolo odkrili Vojkin doprski kip v bronu, delo akademskega kiparja JOŽETA POHLENA.

Tukaj se končajo zapiski oziroma izvlečki iz kronike izolske osnovne šole, ki so mi bili na razpolago. In kaj se je dogajalo v zadnjem desetletju? Šola je sicer redno in povsem normalno funkcionirala ter dosegala opazne rezultate na raznih področjih, vendar so ostali nerešeni številni interni problemi (npr. prostorska stiska, neprimeren in slabo založena knjižnica, velika fluktuacija kadrov itd.), kar daje slutiti, da je bila šola v preteklem desetletju na robu stagnacije, dosti bolje pa ni bilo niti na začetku 90-tih let, ko so zaradi neprestanih groženj s troizmenskim poukom, učenci postali registrske številke v verjetno naj-

večjem slovenskem šolskem mravljišču. Francoski šansonjer Jacques Brel je nekoč izjavil, da je šla laboratorij, v katerem se strogo nadzoruje domišljija, možganske vižuge se usmerjajo k istemu mišljenju, jezik pa se uporablja zgolj za razločno blebetanje. Tudi današnji učitelji se morda sprašujejo kako je mogoče pri šolskih otrocih spodbujati domišljijo, ko jih pa zunanji svet prepričuje (kljub usmerjenemu izobraževanju in drugim pedagoškim prijemom), da je denar sveta vladar in da je celo pri nas npr. bolje postati poslanec za soliden kovanec, kakor ponujati svojo domišljijo in življenjsko energijo za prazne obljube. In končno, kaj svetovati otrokom? Pameten očka bo verjetno dejal: ne eno ne drugo sinko, bizenis vendar! Mati pa bo sramežljivo dodala: ja veš sine, očka je vse poskusil, bo že držalo kar pravi.

Slavko Gaberc

POPSI 93 je za nami, prinesel nam je dva poletna večera, nekaj novih glasbenih imen, potrdil nekaj že uveljavljenih, odnesel nekaj denarja in stanjšal živčne konice, a vendar.

Rock večer je bil bolj vesel, manj festivalski in z več veselega občinstva. Pop večer je bil izvedbeno morda boljši, vendar preveč tekmovalni in premalo veseljaški. V naslednjem mandraču bodo sledile ocene posameznih nastopajočih, tokrat pa le nekaj fotografij in pozornosti zmagovalcem.

V petkovem, rock večeru so največ glasov občinstva dobili DELIRIUM

iz Kopra in FLOWER'S POWER iz Izole, tretji so bili REVOLVER iz Lucije. Na POP večeru pa si nagrado delita: IZTOK NOVAK-EASY s pesmijo Starec in FREE SHOP s pesmijo Glej naprej. Tretji je bil GIANFRANCO NOVAK s komadom Bodi moja nocoj. Bila sta dva glasna in množična večera, pa tudi večera pozitivnih vibracij brez enega samega prepira, pretepa ali česa hujšega. Bravo.

VELIKI DERBY

V soboto bodo izolski prvoligaši prvič v tej tekmovalni sezoni stopili na domače igrišče in pred domače navijače, povrh vsega pa jih čaka še derby z ljubljansko Olimpijo, ekipo, ki je zagotovo v vrhu slovenskega nogometa. Izolani imajo z ljubljancami še nekaj neporavnanih računov, saj so lani nesrečno izgubili na domačem igrišču v srečanju, ki ga je sodil isti sodnik kot letošnjega. Ekipo je zelo dobro odigrala prvi polčas tekme v Ljubljani in če je soditi po tem delu igre, bi se lahko enakovredno merili z večino prvoligaških ekip. Tekma z Olimpijo pa bo seveda še posebej trd oreh, zato igralci pričakujejo pomoč s tribun. Razlogov za obisk tekme je dovolj, saj bo povrh vsega, po tekmi še fešta ob 70 letnici kluba.

TABOLSI

Tokrat začnemo akcijo izbire najboljšega igralca izolskega moštva v tej sezoni. Z gostovanjem bomo zbirali ocene, ki jih dodeljujejo tamkajšnji poročevalci, domače ocene bomo oblikovali v uredništvu. Najboljšega igralca čaka ob koncu sezone lepa nagrada in pokal.

PO 1. KOLU: Rudonja, Štampfer, Čendak 7, Tosič, Želko, Gregorič 6,5 itd.

JADRALCI OBETAVNO

Izolski jadranci z nastopi na pomembnih mednarodnih tekmovanjih končujejo letošnjo tekmovalno sezono. Po trenutnih dosežkih se jim obetajo izjemne uvrstitve.

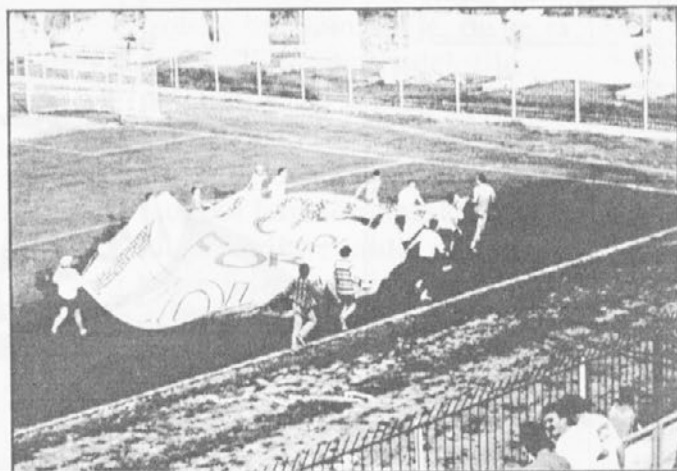
Kombinirana posadka v razredu 470 Smerdu - Petrič (Olimpic-Jadro) je bila po treh regatah šesta na svetovnem mladinskem prvenstvu, dobro pa vozila tudi Žbogar in Herbst iz Burje.

Vesna Dekleva (Olimpic) pa je po štirih regatah na evropskem mladinskem prvenstvu v Švici na odličnem tretjem mestu, kar je trenutno izenačenje njene lanskega uspešnega nastopa. Začela je

KAPUCINO

Sport

DERBY JE!

slabo, potem pa v tretji regati zmagala in odlično vozila tudi v četrtem plovu. Do konca prvenstva bodo vozili še tri regate.

VABILA

Ob ribiškem prazniku bo tudi cela vrsta športnih prireditev.

SOBOTA 28. avgust

JADRALNA

REGATA

OPTIMISTOV

start ob 11 uri v izolskem zalivu

NOVO!

regata jadrnic MINI 12 start ob 11. uri

Odbojkerski turnir veteranov na pesku v Simonovem zalivu. Pričetek ob 9.00 uri

Teniški turnir moških dvojic na igriščih v Simonovem zalivu. Začetek ob 8.30 uri.

NEDELJA

nadaljevanje tekmovanj

ROKOMETNI KLUB IZOLA

vabi na ogled rokometnega turnirja veteranov, ki bo v soboto v športni dvorani. Sodelujejo ekipe: Celja, Maribora, Ajdovščine in Izole. Začetek tekmovanja ob 9.00 uri.

RIBARI SHOW

Vodstvo RIBAROV pa vabi vse ribare in druge navijače izolskih nogometašev, da se zberejo v soboto ob 15.00 na svetilniku od koder bodo krenili v povorki skozi mesto do stadiona. Pripravljajo tudi poseben spektakel, zato vabijo vse navijače, da pridejo vsaj na stadion.

TUDI DEKANČANI V IZOLI

Zaradi težav s slatičnico za sodnike bodo nekaj tekem na izolskem stadionu odigrali tudi novi prvoligaši iz Dekanov. Že v nedeljo bodo igrali z enim od kandidatov za vrh - Muro iz Murske sobote. Izolani bodo predvidoma vse domače tekme igrali v soboto, v prvih kolih pa bodo nedeljske popoldneve zapolnili Dekančani. Obetajo se res nogometni vikendi.

PROGRAM RIBIŠKEGA PRAZNIKA

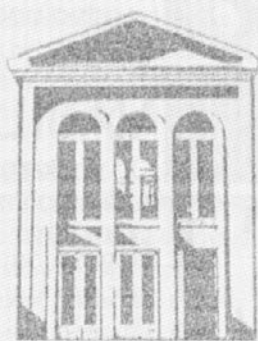
Sobota: Stadion: FARAONI, vol na žaru / Luna park / glasba pred restavracijo Izola, pred Delikateso, gostinsko šolo, Ribičem in Marino / sveže ribe, domač sir in med v mandraču, COUNTRY festival na Svetilniku itd.

Nedelja: Stadion: OTAVIO BRAJKO / Svetilnik: meksikanec ALBERO GREGORIČ / vse drugo kot v soboto

OBVESTILO: KER BODO ZARADI RIBIŠKEGA PRAZNIKA IZPRAZNJENE NEKATERE ULICE IN TRGI UPOŠTEVAJTE INFORMACIJE, KI JIH BOSTE DOBILI NA AVTOMOBILIH ALI VAM JIH BODO POSREDOVALI MILČNIKI, GASILCI IN KOMUNALNI REDAR.

POSEBEJ OPOZARJAMO, DA BO V ČETRTEK IZPRAZNJENO PARKIRIŠČE PRI GOSTINSKI ŠOLI, V SOBOTO IN NEDELJO PA BO PREPOVEDAN PROMET PO KIDRIČEVEM NABREŽJU IN PARKIRANJE V MANDRAČU

SPAGHETERIA - PIZZERIA

VILLA
Ranieri

Vljudno vabljeni v novo SPAGHETERIO - PIZZERIO
villa RANIERI v Izoli zraven hotela Delfin.

Postregli vam bomo z testeninami vseh vrst, svežimi
solatami in sadnimi kupami ter z okusnimi pizzami iz
krušne peči, ki vam jih bo pripravil priznan pizzaiolo.

Odperto vsak dan od 09⁰⁰ do 02⁰⁰ zjutraj
kuhinja pa od 14⁰⁰ do 01⁰⁰

Vredno je poskusiti!

GRAFFIT

Šola že zdavnaj ni več brezplačna.

Šola sploh ni več niti poceni.

Nakup šolskih potrebščin
je drago opravilo.

Tako kot doslej vam bomo
pomagali izbrati najboljše za
pravo ceno in tudi o plačilu se bomo
dogovorili.

Eda, Marjeta
in Gordana
Papirnica Graffit,
Trg 22. julija 6,
tel. 62-022
(odprto NON STOP)

Hotel DELFIN

Tomažičeva 10, Izola
tel. (066) 63-552
int.392

Potrebujete nove

osebne dokumente,

vizitke, reklamne fotografije,...

Vrhunske barvne fotografije

izdelamo v eni uri.

Seveda pa znamo poskrbeti

tudi za vaše fotografske spomine.

S sodobno tehniko smo boljši.

DARILA ~ SPOMINKI

Izola, Ljubljanska 28, Tel.: 066/65-619

- indijska medenina

- kitajski porcelan

- indijska usnjena galanterija

- šali, rute, kadila, nakit, pahljače in
razni okrasni predmeti

Obiščite nas

splošna banka koper

BANKOMAT

najenostavnejša pot do gotovine, ki vam zagotavlja razpolaganje z vašimi srestvi
24 ur na dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ko so bančna vrata zaprta:

- v Piranu, pri vhodu v banko, Tartinijev trg 12
- v Portorožu, pri vhodu v banko, Obala 33
- v Izoli, pri papirnici Primorskega tiska. M. Gorki 2
- v Kopru, pri vhodu v banko, Pristaniška 14
- v Kopru, nasproti tržnice
- v Sežani, pri vhodu v banko, Partizanska 50
- v Postojni, pri vhodu v banko, Tržaška 2
- v Ilirski Bistrici, pri vhodu v banko, Bazoviška 14

**PONOČI IN PODNEVI, VEDNO V SLUŽBI,
BANKOMATI SPLOŠNE BANKE KOPER**

PTT's NOT

PTT's NOT DEAD je rubrika v kateri objavljamo vaša pisma, mnenja, odgovore na posamezne članke v MANDRAČU ali kaj drugega, širši javnosti pomembnega. Po sklepu časopisnega sveta in uredniškega odbora objavljamo članke dolge do 40 tipkanih vrstic. Pisma morajo biti podpisana z naslovom avtorja. Nepodpisanih pisem ne objavljamo, prav tako ne objavljamo tistih pisem, ki so po vsebini v nasprotju z zakonom o tisku, novinarskim kodeksom, so žaljiva ali za širšo javnost nezanimiva. Pisem in fotografij, objavljenih na tej strani ne honoriramo in ne vračamo.

Na kaj čakamo ?

Aprila 1980 je bilo Kortam vrnjeno starodavno ime, a danes, 16. avgusta 1993 v križišču pred šolo v Izoli smerokaz še vedno usmerja za Dvore. Na hišnih številkah v Kortah imajo še vedno zapisano Dvori. V Sv. Petru (Šupetru) in v Sv. Antonu so znali narediti vse na en mah: preimenovanje in označbe. In to zato, ker so možje v krajevni skupnosti znali reči tako: "Vzeli ste nam ime in nam ga tudi vrnite ! Stroškov ne bomo nosili mi !"

Mi pa čakamo...

Nada Morato

Javna plaža

Kopališče pri Svetilniku je opredeljeno kot javna plaža in tudi objekti na njem (kolikor jih je) so namenjeni javni rabi. To velja tudi za toaletne pro-

store, ki so v upravljanju komunalnega podjetja oziroma ženske, ki je zaposlena pri tem podjetju. Nimamo pripomb na njeno delo, saj se sama spopada z množico smeti na kopališču, vendar pa nam ni jasno, ali je res treba plačati za uporabo stranišča. Zgodi se namreč, da je treba "za dobre odnose" včasih privleči na dan kakšen tolar. Verjamemo, da je ženska slabo plačana, vendar bi bilo mogoče to drobno "neprijetnost" zlahka razrešiti tudi na bolj uradni ravni.

T.B.

PRVA HARMONIKA IZOLE

Tekmovanje sicer ne bo čisto pravo, vseeno pa vabimo vse izolske harmonikarje, da se v petek, 27. avgusta udeležijo prijateljskega tekmovanja v Ljubljanski ulici (pri Kraljici). Sodelovala bo tudi primorska harmonikarska prva-kinja. Prijave lahko oddate kar v bifeju, pokale pa bomo delili po tekmovanju.

MANDRAČ JE TEDNIK KS OBČINE IZOLA

Založnik: GRAFFIT d.o.o. / Naslov: Veliki trg 1, Izola / tel.: 61-139

Odgovorni urednik: D. Mistej / Uredniški odbor: Neva Zajc, Vlado Ostrovska, Gianfranco Siljan, Mirjan Muženič, Nataša Benčič Jelčin, Andrej Šumenjak, Danilo Markočič / Uredništvo: Lara Domio, Roman Lapajne, Tomaž Perluga

Predst. čas. sveta: Zorka Sosič

Oblikovanje: Davorin Marc

Elektronska obdelava: GRAFFIT d.o.o. / Tisk: Tiskarna Piran

Cena: 0 SIT, poštnina za 6 mesecev 500 SIT, za 12 mesecev 900 SIT

Naklada 6000 izvodov

ANKETA

V pripravi je projekt dograjene plinifikacije Izole. Gre za takomenovani mestni plinovod iz katerega bi se napajali industrijski obrati, poslovni prostori in gospodinjstva.

Da bi ugotovili kakšen je interes prebivalcev mesta za to vrsto energije vas prosimo, da odgovorite na naslednja vprašanja:

Ali že uporabljate plin kot energijo ?

DA NE

Ali bi se raje odločili za postavitve lastnega plinskega kontejnerja ?

DA NE

Ali bi se odločili za priključitev na plinovod ?

DA NE

Ali potrebujete dodatne informacije glede varnosti uporabe plina?

DA NE

Plin bi uporabljali za:

GOSPODINSTVO GRETJE

Prosimo Vas, da obkrožite ustrezne odgovore in nam anketni listič vrnite do 14. septembra na sedeže krajevnih skupnosti (KS 1 in 2-Ob starem zidovju, KS 3-Veluščkova 8, Jagodje Dobrava, Korte) ali jih pošljete na uredništvo Mandrača, Veliki trg 1. Med anketirance bomo izžrebali 7 "plinskih" nagrad, ki jih prispevata: INA PLIN in BUTAN PLIN Izola.

Na anketo je odgovoril(a): _____

VSE VRSTE SLUŠNIH APARATOV

tudi najmanjših, izdelanih po meri ušesa

AMERIŠKA IN DRUGE NAJKVALITETNEJŠE TEHNOLOGIJE

združene z lastnim znanjem in izkušnjami

SVETOVANJE TEAMA STROKOVNJAKOV

brezplačno

Informacije: tel.: / 066 / 75-229 od 8 do 12 ure
vsak dan

Sončna pot 14a, PORTOROŽ/CENTER ZA KOREKCIJO SLUHA IN GOVORA /

RIBIŠKI PRAZNIK FESTA DEI PESCATORI IzolaIsola

SOBOTA 28.8. SABATO

NEDELJA 29.8. DOMENICA

STADIONSTADIO

70 let nogometa v Izoli

70 anni di calcio a Isola

FARAONI, OTAVIO BRAJKO

SVETILNIK PUNTA GALLO

COUNTRY FEŠTA

ALBERTO GREGORIČ